

Enterraments laics i enterraments cristians

Dm, 11/12/2012 per Joaquim Maria C...

[Per què teniu por?](#)

Fa poc m'han demanat dos amics preparar i participar en l'enterrament de les seves esposes. Cada cas ha estat diferent, amb alguns punts en comú. Les difuntes havien mort després d'haver suportat coratjosament un càncer. La relació que tenia amb aquests dos matrimonis venia d'anys, però no hem tingut una relació regular. Darrerament ens havíem creuat alguns correus i converses per telèfon i havíem fet algun sopar junts. Els dos marits em van demanar que havien decidit lliurement i amb agraïment que orientés la celebració del comiat de la seva dona. Volien quelcom molt senzill i sense signes ni referències religioses. Les raons no eren les mateixes, ja que els graus d'adhesió a la fe cristiana en les 4 persones (marits i esposes) anaven des de l'agnosticisme respectuós envers la fe, fins una fe que no es materialitzava en els comportaments sacramentals, passant per una crítica a fons de les formes retrògrades, poc democràtiques i degradants per la dona, que té lamentablement, encara avui dia, la institució eclesiàstica. De tal manera era aquesta crítica que denotava una certa lamentació per no seguir l'evangeli del Crist que es veia molt més humà.

Ens vam posar d'acord amb el guió a seguir. Vaig llegir tres poesies, una breu de Màrius Torres per començar, una altra de Miquel Martí Pol després d'unes breus paraules meves fent referència a la vida de la persona, al que ens ha aportat de bé, i al dol que fem tot fent memòria d'ella i fent-la viva dins el nostre cor. I per acabar una poesia de Charles Peguy sobre l'esperança. En un dels comiats, el marit va fer una poètica, sentida i serena exposició sobre el seu procés d'estimació, de companyia, de projecte junts amb la seva dona, i dels moments difícils de la seva malaltia i del seu final, tot agraït als familiars i amics l'acompanyament rebut.

Aquests dos comiats de dues persones amigues, juntament amb el record d'altres semblants, m'han fet pensar força. En primer lloc jo m'hi he trobat molt bé. La família propera ha volgut fer un acte familiar, amical, proper en el que ha creat un clima humanament seré, agradable, silencios i que afluava pau. En algun cas les músiques hi ha ajudat també molt. He notat raonabilitat, sentiments profunds allunyats del sentimentalisme, elegància sense massa solemnitat, poca ritualització i molta proximitat al que passava, al que es vivia. En segon lloc se m'ha produït en el meu interior un pensament que interpreto profund i interessant. No serà que els nostres rituals catòlics d'enterrament estan massa ritualitzats, massa "fets", amb un llenguatge poc humà, massa llunyà?. No serà que quan preparem una celebració diferent, amb una família coneguda, una celebració preparada, llavors tenim més en compte les persones, el que han passat, el que senten i intentem expressar tot això, gens condicionats pels esquemes catòlics?. Però sovint l'únic referent que tenim des de segles de celebracions de comiat de persones és el catòlic, i llavors nom copiem massa quan n'hem de fer un de laic?. Per tant no seria millor que la base de qualsevol comiat, laic o religiós (de qualsevol confessió) fos un comiat laic, i a partir d'aquest llavors donar-li la dimensió o el to cristià, jueu, musulmà, hindú o budista segons la tradició religiosa de la família i la voluntat el difunt?. Això significaria que ens hem d'espavilar molt més a elaborar un comiat adequat segons cada família, per altra banda a procurar la participació dels més propers en la celebració, i finalment a tenir certs materials i models per no partir sempre de zero. Això ens obligaria als capellans o laics o laiques que

haguessin d'animar la celebració a ser molt acurats en aquest tipus de celebracions i encara que fossin religioses, tenir molt en compte aquesta base humana, laica que té tothom. El referent per tant, en una societat laica, hauria de ser la celebració laïcal, a partir de la qual es poden desenvolupar les celebracions que vulguin tenir un caire religiós explícit.